

PEDRO CARMONA-ALVAREZ

Og været skiftet
og det ble sommer
og så videre

Roman

:k

KOLON FORLAG

© Kolon Forlag, et imprint i Gyldendal Norsk Forlag AS, Oslo 2012
Omslagsdesign: Egil Haraldsen & Elin Lindberg | EXIL DESIGN
Satt med 10,5/13 pkt. Sabon hos Type-it AS
Trykt hos TBB, a.s., Slovakia 2012
ISBN 978-82-05-41649-9

Alle henvendelser om denne boka kan rettes til
Kolon Forlag, Sehesteds gt. 4
Boks 6860, St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 03 42 02
E-post: redaksjon@kolonforlag.no
www.kolonforlag.no

Alle Kolons bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier. Se www.gyldendal.no/miljo

AV PEDRO CARMONA-ALVAREZ

Helter. Dikt, Cappelen 1997

La det bare bli blåmerker igjen. Roman, Cappelen 2000

Clown town. Dikt, Cappelen 2002

Prinsens gate. Dikt, Cappelen 2004

Hjemmekser. Essays, Cappelen 2007

Rust. Roman, Kolon forlag 2009

ANTOLOGIER

Redaktør for *Signaler* fra 2003-2009, Cappelen (Sammen med Ib Kleiser)
Verden finnes ikke på kartet, Gjendiktningssantologi, Oktober 2010
(Sammen med Gunnar Wærness)

Pappa sa jeg måtte sove i stuen, de hadde ikke gjesterom, han og Tina, og jeg måtte ligge i en sprinkelseng som Tina kalte *Eselet* fordi den var så ubehagelig. Jeg syntes ikke det. Jeg var nettopp blitt sytten. Jeg kunne ha ligget rett på gulvet. Jeg var vant til det meste; når festene hjemme i Bergen tok slutt, kunne jeg sovne hvor som helst.

Jeg husker California. Jeg husker ettermiddagslyset og utsikten fra huset, slørete og merkelig. Pappa tok meg med på bilturer. Vi ble stående og se på havet. Han sa det var noe av det han likte best med å bli eldre, at man gjorde ting som man før bare hadde fnyst av. Han sa det gjorde godt å se på bølgene, å tenke på hva de prøvde å si. Han ville vise meg Mision Viejo. Tina ble med. Her fant vi ingenting, sa pappa. Vi dro videre til San Diego, men da vi kom frem, var det mørkt. Åtti tusen slukkede lys. Vi kjørte rundt i gatene, spiste hamburgere i bilen. Jeg så en hel masse midnattsbarn, under broen-barn. Og sånne jenter som meg. Tynne jentunger med Converse-sko. Jenter som skalv, som dro ned buk-sene og tenkte på sjelen sin hele ettermiddagen.

Jeg tok bilder hele tiden. Stuen vendte ut mot bukten, og den tette bebyggelsen fylte opp åskammen. Pappa snakket om Tina og spurte om mamma. Jeg ble stående

og speide mot havet. Liker du huset? spurte han. Tina tok meg med på garasjesalg. En dag ringte vi pappa og sa at han måtte komme og hente oss fordi Tina hadde kjøpt en tivolihest og en porselensku som hun ville ha stående på terrassen. Hun viste meg samlingen med havskjell, en pappmasjéhest hun hadde laget selv, og to englehoder av tre. Jeg likte Tina. Hun bladde gjennom bildene mine når jeg hadde fått dem fremkalt, spurte om å få beholde noen av dem. Da jeg dro hjem, hadde hun trukket en skoeste i velur, og inni den hadde hun plassert tre meksikanske keramikkdjevler som jeg fikk i gave. To av dem hadde insektkropper, den tredje liknet en sommerfugl.

Spisestuen var en smal sal som endte i en nesten usynlig dør. En vindeltrapp ålte seg opp til soverommet deres. Tina gikk som oftest og la seg tidlig, og pappa og jeg ble sittende og snakke. Han spurte meg om mamma, om Bergen. Vi røykte sigaretter og drakk øl. Han spilte plater jeg ikke hadde hørt før, som jeg tok med hjem igjen og som Johannes og Andreas og de andre tok opp på kassetter som vi hørte i hjel.

Denne må du høre, sa han. Han hentet øl i kjøleskapet. Vi snakket nesten ikke om ulykken. Han spurte om mamma og jeg måtte fortelle. Av og til kom Tina ned til oss når hun ikke fikk sove. Hun spurte om mamma og så fortalte jeg om mamma og bergenseren og om meg.

En kveld spurte pappa om jeg klandret ham. Jeg sa nei.

Men jeg dro, sa han.

Ja, sa jeg. Du dro.

Men er du ikke sint på meg, Marita?

Nei, sa jeg. Du var jo så tynn.

Jeg husker California. Etterpå fløy jeg til New York og besøkte Grandma Dixie, før jeg dro hjem helt på slutten av sommeren. Til Bergen og til mamma og til vennene mine. Johannes som jeg nesten ikke hadde tenkt på. Og Andreas. Og de andre. Og så ble vi de samme som vi hadde vært før ferien. De samme som våren og vinteren og høsten før, de samme som drev resten av sommeren frem, som tvilte på alle streitingene på skolen og på kirken og kirkens makt og på høyresiden, før vi plutselig husket at vi var ungdommer og enkle og at det eneste vi kunne var å være våkne og ligge med hverandre som besatte.

Vi er som skygger, sa jeg til pappa når vi stod og så på bølgene. Jeg hadde fortalt ham hva slags jente jeg var. Jeg måtte fortelle det som var sant, at vi var sånne skygger som smøg oss rundt Torgalmenningen, rundt fredagskveldene og slagsmålene og åttitallet.

Pappa bodde i Norge fra 67. I Oslo, på Bekkelaget. Han og mamma kom etter ulykken, etter at søstrene mine hadde dødd der borte i Statene. Det var før jeg ble født. Rart med det. Hvordan barndommer alltid er helt vanlige til man blir voksen og begynner å snakke med andre folk om barndommer. Først da oppdager man ting. Alt det merkelige. Først da ser man ting klart, og skjønner at man alltid så tingene klart.

Ikke sant?

Ikke sant du forstår sånne ting?

*

Liv var mammas venninne. Hun er ikke viktig, men jeg måtte begynne å kalle mamma for Kari og det var alltid når Liv var der. Etter at pappa dro og bergenseren dukket opp og mamma kjøpte seg alle de nye klærne, og etterpå, når bergenseren ikke kom og mamma begynte å ha menn med seg hjem og sa at jeg måtte kalle henne Kari.

Av og til hadde Liv med seg datteren sin, som jeg ikke likte og som jeg en gang beit til blods og mamma ble gal, men ikke så gal som Liv. Og så prøvde jeg å bite Liv også, men mamma fikk tak i håret mitt og dro så hardt i det at hun ble sittende igjen med en diger hårtust i neven. Etterpå grein hun og kalte meg sin lille dokke og det luktet alltid av munnen hennes, fra da av.

Det var på den tiden. Da vi ennå bodde på Bekkelaget. Da bergenseren begynte å komme og når han ikke kom, så var det andre menn. Men det var bare bergenseren for Kari. Hun sa det senere, lenge etter at vi hadde kommet med toget til Bergen. Vi hadde bodd i det lille huset i mange år og bergenseren hadde nesten sluttet å komme, men ikke helt.

Jeg blir tussete av ham, sa hun.

Hun brukte ordet tussete. Det var ikke et østlandsord.

Han var grei nok. Det luktet av ham òg, men ikke sånn som det luktet av de andre mennene. Jeg prøvde å mislike ham. Jeg prøvde kanskje å skyldte alt på bergenseren, men det gikk jo ikke. På den tiden skrev pappa ennå brev til meg, og i ett av dem skrev han at jeg ikke måtte være urimelig. At mamma fortjente å være glad.

Og mamma var jo glad. En stund i alle fall. Hun klandret pappa og snakket stygt om ham, men hun var glad. Hun sminket seg og Liv kom på besøk og av og til hadde hun med seg datteren, men ikke så ofte etter at jeg hadde bitt henne.

Jeg var tolv, nesten tretten. Det var pappa som flyttet ut. En dag våknet han, åpnet skapet og heiv bukser og skjorter ned i en blå bag før han kom inn til meg og prøvde å forklare ting som nesten ikke gikk an å forklare. Så ble han borte, men han var fortsatt i nærheten. På Bjølsen, hos Marty. Han ringte. Jeg møtte ham ved Nationaltheatret, utenfor stasjonen. Jeg møtte ham på Youngstorget og utenfor Glasmagasinet. Vi gikk på Kaffistova. Pappa drakk kaffe og jeg fikk spise det jeg ville, som ikke var all verden.

Det var han som stakk av og det var hans feil at ting ble som de ble.

Det var i alle fall det Kari sa utover den lille rest av barndom jeg hadde igjen, før ungdomstiden satte hogtennene sine i meg. Men det er senere, i Bergen, på Nordnes, i et lite trehus i et smau.

Senere vil det skje andre ting. Med Kari. Med meg.

Og det vil skje i en slags blindhet.

Men først må jeg vokse opp.

Så døde farfar og så dro pappa hjem. Han skrev at han ikke lenger klarte å være i New Jersey, så han dro til L.A. og postet brevene fra forskjellige steder på vestkysten. Han lette etter et sted å bo mens jeg vokste opp, i Bergen; ettermiddager og morgener med lett regn, men også sånt regn som plasket og plasket i dagevis. Tungt regn. Sånt regn som brølte og hele byen så ut som en

våt og dryppende kjeller. C. Sundts gate, opp Tollbod-allmenningen og Strandgaten, forbi Nagelgården mot parken. Rommet mitt på Nordnes, huset vårt der alt luktet støv og lær. Vinden som røsket meg i håret og trærne; rastløse, frem og tilbake som nervøse unger i bergensregnet.

Senere vokser jeg opp og nettene fylles med knær og hender, netter med noe nesten elektrisk over knoklene i ansiktet. Netter da jeg er selvlysende, som laget av plastikk.

Senere åpner jeg munnen, av og til for å kysse, av og til for å glefse og av og til for å snakke om Johnny Richards og alt det der.

Da pappa dro. Det var noen måneder etter at han hadde tatt meg med til Drammenshallen for å se Bruce Springsteen. Vi snakket om det, at han skulle dra. Det skal han ha. Han sa ifra. Da han flyttet ut. Da farfar døde og han måtte dra. Han svarte meg alltid. Han gjorde så godt han kunne, det så jeg. Han var så tynn og skjeggete og han prøvde å ikke virke lei seg. Han sa at alt kom til å bli bra. Jeg arvet platespilleren og platesamlingen hans. Etter at han hadde dratt til USA, før mamma og jeg dro til Bergen, satt jeg inne på kontoret hans, krøllet meg sammen i stolen og hørte på Bruce Springsteen som besatt og grein og grein som den ungen jeg var.

Han sa han skulle skrive og det gjorde han, en stund. Senere dabbet det av, men det gjorde ingenting. Mamma prøvde alltid å svartmale ham på grunn av det. *Han skriver ikke engang til dattera si*, sa hun, som om hun liksom oppførte seg eksemplarisk.

Men det var ikke sånn det var, det var ikke sånn det

fungerte mellom meg og ham. Jeg har alltid visst forskjellen på viktige og uviktige ting. Hva som teller og hva som bare er tull. Og så dro vi til Bergen og så ble mamma lykkelig en liten stund og jeg likte meg godt i stillheten på skolen. Jeg likte alltid å bo i Bergen. Og så begynte Kari å skjelve og resten vet du.

Men det er en hel masse før det.